

Ekonominė veikla:	Nuoroda į Techninės analizės kriterijus:	Aplinkos tikslas:		
Šilumos arba vėsumos ir elektros energijos kogeneracija naudojant bioenergiją	I priedas, veikla Nr. 4.20	Svarus prisidėjimas prie klimate kaitos švelninimo		

Šilumos arba vėsumos ir elektros energijos kogeneracija naudojant bioenergiją – prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Atitikties Taksonomijai kriterijai

Bendra informacija:	<p>Vadovaujantis Taksonomijos reglamentu¹, ekonominė veikla laikytina tvaria aplinkos atžvilgiu, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) ekonomine veikla svariai prisidedama prie vieno ar daugiau Taksonomijoje nustatytų aplinkos tikslų; ir (b) ekonomine veikla nedaroma reikšmingos žalos (DNSH) nė vienam iš Taksonomijoje nustatytų aplinkos tikslų; ir (c) ekonominė veikla vykdoma laikantis Būtiniausių apsaugos priemonių²; ir (d) ekonominė veikla atitinka Techninės analizės kriterijus. <p>Šiame dokumente pateikiama informacija, kokie dokumentai patvirtina ekonominės veiklos „Šilumos arba vėsumos ir elektros energijos kogeneracija naudojant bioenergiją“ prisidėjimą prie klimate kaitos švelninimo tikslo ir DNSH principo laikymąsi dėl kitų Taksonomijoje nustatytų aplinkos tikslų.</p>
Veiklos aprašymas:	Įrenginių, kuriuose bendrai gaminama šiluma arba vėsuma ir elektros energija naudojant tik biomasę, biodujas arba skystuosius bioproduktus, neįskaitant kogeneracijos, kurią vykdančioms atsinaujinančiųjų išteklių kuras maišomas su biodujomis arba skystaisiais bioproduktais, statyba ir eksploatavimas.
NACE kodai pagal EVRK³:	D35.11, D35.30

¹ Taksonomijos reglamento 9 str.

² Detalesni atitikties Būtiniausioms apsaugos priemonėms kriterijai apibrėžti atskirame dokumente/priede.

³ Atkreipkite dėmesį, kad NACE kodų sąrašas yra **pavyzdinis**, bet ne **baigtinis**. Jei veiklos NACE kodai kiti, gali reikėti papildomos analizės, ar veikla gali būti priskiriama atitinkamai kategorijai.

<p>Santrauka (reikalingų dokumentų sąrašas siekiant pagrįsti svarų prisidėjimą prie klimato kaitos švelninimo bei DNSH):</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>(Jei naudojama biomasė iš žemės ūkio išteklių)</i> Kredito gavėjo ar biomasės tiekėjo sertifikatas, patvirtinantis, kad biomasė iš žemės ūkio išteklių atitinka Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 2–5 dalyse nustatytus kriterijus. <i>(Šis punktas netaikomas kogeneracijos įrenginiams, kurių bendra nominalioji šiluminė galia yra mažesnė kaip 2 MW ir kuriuose naudojamas dujinis biomasės kuras).</i> 2. <i>(Jei naudojama miško biomasė)</i> Kredito gavėjo ar biomasės tiekėjo sertifikatas, patvirtinantis, kad vykdant veiklą naudojama miško biomasė atitinka Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytus kriterijus. <i>(Šis punktas netaikomas kogeneracijos įrenginiams, kurių bendra nominalioji šiluminė galia yra mažesnė kaip 2 MW ir kuriuose naudojamas dujinis biomasės kuras).</i> 3. Kredito gavėjo įsipareigojimas kredito sutartyje visą kredito sutarties galiojimo laikotarpį naudoti biomasę, atitinkančią Direktyvos (ES) 2018/2001 kriterijus. <i>(Šis punktas netaikomas kogeneracijos įrenginiams, kurių bendra nominalioji šiluminė galia yra mažesnė kaip 2 MW ir kuriuose naudojamas dujinis biomasės kuras).</i> 4. Šiltnamio efektą sukeliančių dujų naudojant biomasę kogeneracijos įrenginiuose skaičiavimai, atlikti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro nustatyta tvarka. <i>(Šis punktas netaikomas kogeneracijos įrenginiams, kurių bendra nominalioji šiluminė galia yra mažesnė kaip 2 MW ir kuriuose naudojamas dujinis biomasės kuras).</i> 5. <i>(Tik kai kogeneracijos įrenginiai grindžiami organinės medžiagos anaerobiniu skaidymu)</i> Degazuotojo substrato gamyba atitinka Techninės analizės kriterijų I priedo 5.6⁴ skirsnyje nustatytus kriterijus ir Techninės analizės kriterijų I 5.7⁵ skirsnyje nustatytus 1 ir 2 kriterijus (žr. atskirą lentelę dėl 5.7 veiklos ir Techninės analizės kriterijus dėl 5.6 veiklos). 6. Patikimo su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimo ataskaita. 7. <i>(Tik jei Patikimo su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimo ataskaitoje nustatyta, kad tam tikros klimato rizikos yra reikšmingos vykdomam projektui)</i> 5.1. Esamo turto atžvilgiu - Prisitaikymo planas arba 5.2. Naujo turto atžvilgiu – Prisitaikymo sprendimai integruoti projektavimo ir statybos etapu ir nurodyti techniniame darbo projekte. 8. <i>(Tik jei Patikimo su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimo ataskaitoje nustatyta, kad tam tikros klimato rizikos yra reikšmingos vykdomam projektui, ir finansuojamas naujas turtas)</i> Įrodymai, kad prisitaikymo sprendimai įdiegti iki veiklos pradžios, t.y. statybos užbaigimo aktas arba statybos užbaigimo deklaracija, kuris išduodamas užbaigus visus statybos darbus, bei VĮ Registrų centro išrašas, kuriame būtų įregistruotas statybos užbaigimo aktas arba statybos užbaigimo deklaracija. 9. <i>(Kai PAV privalomas):</i> 9.1. PAV ataskaita ir 9.2. Aplinkos apsaugos agentūros sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai. 10. <i>(Kai privaloma atranka dėl PAV):</i> 10.1. Informacija PAV atrankai ir 10.2. Aplinkos apsaugos agentūros išvada dėl PAV atrankos. 11. <i>(Kai neprivalomas PAV ar PAV atranka)</i> Statybą leidžiantis dokumentas. 12. TIPK leidimas.
---	--

⁴ Sorainen darbinis komentaras: 5.6 ekonominės veiklos analizė nėra Sorainen duoto pavidimo apimtyje, todėl detaliau neanalizuojama.

⁵ žr. 5.7 veiklos analizę atskiroje lentelėje

<p>13. <i>(Kai neprivalomas PAV ar PAV atranka)</i> Išmetamų teršalų poveikio aplinkos orui įvertinimas (teršalų sklaidos aplinkos ore skaičiavimai).</p> <p>14. <i>(Kai neprivalomas PAV ar PAV atranka)</i> PVSV ataskaita (jei buvo atliekamas PVSV) arba statybą leidžiantis dokumentas.</p> <p>15. <i>(Kai neprivalomas PAV ar PAV atranka)</i> Tiekėjo arba kredito gavėjo patvirtinimas, kad pagamintas degazuotasis substratas atitinka tręšiamosioms medžiagoms taikomus reikalavimus.</p> <p>16. <i>(Tik jei PAV atranka neprivaloma, tačiau statyba vykdoma pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėse arba šalia jų (įskaitant „Natura 2000“ saugomų teritorijų tinklą, UNESCO pasaulio paveldo objektus ir pagrindines biologinės įvairovės teritorijas, taip pat kitas saugomas teritorijas))</i>: 16.1. Planuojamų statybų poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo forma; ir 16.2. Saugomų teritorijų direkcijos išvada dėl planuojamų statybų poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo.</p> <p>Pastaba: Visais atvejais, kai tam tikro kriterijaus atitikčiai reikalingas kredito gavėjo patvirtinimas, galima alternatyva: kredito gavėją finansuojančios institucijos analizė, kuri patvirtina, jog atitinkamo kriterijaus yra laikomasi.</p>					
1. Svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijai⁶					
1	2	3	4	5	6
Nr.	Kriterijus	Techninės analizės kriterijų reikalavimai	Lietuvos Respublikos teisės aktai, patvirtinantys atitikimą kriterijui	Dokumentai, privalomi pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, kuriuos turi pateikti klientas	Jei atitikimo Taksonomijai kriterijus nėra padengtas Lietuvos Respublikos teisės aktais, kokius konkrečiai veiksmus klientas turi papildomai atlikti bei kokius patvirtinančius dokumentus turi pateikti, kad Taksonomijos kriterijus būtų įgyvendintas

⁶ 1.1 – 1.3 kriterijai yra kumuliatyvūs, t.y. veikla turi atitikti visus kriterijus, išskyrus kogeneracijos įrenginiams, kurių bendra nominalioji šiluminė galia yra mažesnė kaip 2 MW ir kuriuose naudojamas dujinis biomasės kuras (pastarajai veiklai privalomas tik 1.3 kriterijus).

1.1.	Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo	Vykdant veiklą naudojama biomasė iš žemės ūkio išteklių atitinka Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 2–5 dalyse nustatytus kriterijus. Vykdant veiklą naudojama miško biomasė atitinka tos direktyvos 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytus kriterijus.	<p>Lentelės kairiajame stulpelyje numatyti reikalavimai biomasei, yra perkelti į AIEĮ.</p> <p>AIEĮ 39³ str. 5 d. numato, kad biomasės kuras negali būti pagamintas iš žaliavų, nurodytų šio įstatymo 38 straipsnio 4, 5 ir 7 dalyse, ir privalo būti pagamintas laikantis šio įstatymo 38 straipsnio 8–12 dalyse nustatytų kriterijų.</p> <p>AIEĮ 39² str. 5 d. nustato, kad biomasės kuras, pagamintas iš atliekų ir liekanų, susidariusių ne miško žemėje, bet žemės ūkio paskirties žemėje, įskaitomas šio įstatymo 39¹ str. 2 d. nurodytais atvejais, jeigu energijos išteklių rinkos dalyviai, energijos išteklių biržos operatorius arba valstybės institucijos yra parengę stebėsenos arba valdymo planus, skirtus veiklos poveikio dirvožemio kokybei ir dirvožemio angliai vertinti. Informacija apie šio poveikio stebėjimą ir valdymą pateikiama</p>	<p>N/A</p> <p>Paaškiname, kad nors AIEĮ nustato reikalavimus biomasei, kaip aprašyta kairiajame stulpelyje, tačiau:</p> <p>1) vien tokių reikalavimų egzistavimas deramai nepatvirtina, kad biomasė pagaminta laikantis reikalavimų; 2) be to, biomasė gali būti importuota iš kitų (įskaitant trečiųjų) šalių, kurių teisės aktuose numatyti reikalavimai biomasei nebūtinai atitiks Direktyvos (ES) 2018/2001 kriterijus. Dėl šios priežasties, dešiniame stulpelyje siūlome, kad finansų įstaigos Taksonomijos atitikties tikslais prašytų sertifikato.</p>	<p>1. Kredito gavėjo ar biomasės tiekėjo išduotas sertifikatas⁷, patvirtinantis, kad biomasė iš žemės ūkio išteklių atitinka Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 2–5 dalyse nustatytus kriterijus.</p> <p>Sertifikatas, patvirtinantis, kad vykdant veiklą naudojama miško biomasė atitinka tos direktyvos 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytus kriterijus.</p> <p>Ir</p> <p>2. Kredito gavėjo įsipareigojimas kredito sutartyje visą kredito sutarties galiojimo laikotarpį naudoti biomasę, atitinkančią Direktyvos (ES) 2018/2001 kriterijus.</p>
------	--	--	--	--	---

⁷ Sertifikatas turi būti išduotas sertifikavimo įmonei, kuri atlieka sertifikavimą pagal Europos Komisijos sprendimu pripažintą savanorišką tarptautinę schemą.

			<p>nepriklausomų auditų, nurodytų šio įstatymo 39⁴ ir 39⁵ str., ataskaitose.</p> <p>AIEĮ 39⁵ str. 2 d. numato, kad energijos išteklių biržos dalyvis, dalyvaudamas savanoriškoje nacionalinėje schemoje, energetikos ministro patvirtintose Centralizuotos prekybos biokuru taisyklėse nustatyta tvarka energijos išteklių biržos operatoriui pateikia:</p> <p>1) informaciją apie perkamų ar parduodamų biomasės kuro produktų ar jų gamybai naudotų žaliavų atitiktį šio įstatymo 39³ str. nustatytiems kriterijams.</p>		
1.2.	Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo	Naudojant biomasę kogeneracijos įrenginiuose išmetama bent 80 proc. mažiau šiltnamio efektą sukeliančių dujų, palyginti su Direktyvos (ES) 2018/2001 VI priede nustatyta išmetamo ŠESD kiekio mažinimo metodika ir lyginamąja iškastinio kuro verte.	<p>AIEĮ 39³ str. 2 d. numato, kad išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, susidarančių dėl biomasės kuro naudojimo, kiekis, palyginti su išmetamųjų dujų, susidarančių dėl iškastinio kuro naudojimo, kiekiu, turi sumažėti:</p> <p>1) mažiausiai 70 procentų – kai elektros energija, šilumos ir vėsumos energija pagaminta įrenginiuose, kurie naudoja biomasės kurą</p>	N/A	Šiltnamio efektą sukeliančių dujų naudojant biomasę kogeneracijos įrenginiuose skaičiavimai, atlikti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro nustatyta tvarka ir patvirtinantys, kad naudojant biomasę kogeneracijos įrenginiuose išmetama bent 80 proc. mažiau šiltnamio efektą sukeliančių dujų, palyginti su Direktyvos (ES) 2018/2001 VI priede nustatyta išmetamo ŠESD kiekio mažinimo metodika ir lyginamąja iškastinio kuro verte.

			<p>ir kurie pradėti eksploatuoti nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d.;</p> <p>2) mažiausiai 80 procentų – kai elektros energija, šilumos ir vėsumos energija pagaminta įrenginiuose, kurie pradėti eksploatuoti nuo 2026 m. sausio 1 d.</p> <p>3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimas dėl biomasės kuro naudojimo elektros energijos, šilumos ir (ar) vėsumos energijos gamybos įrenginiuose apskaičiuojamas aplinkos ministro nustatyta tvarka.</p> <p>AIEĮ 39⁶ str. 2 . numato, kad Vyriausybės įgaliota institucija turi teisę reikalauti, kad energijos išteklių rinkos dalyviai pagrįstų perkamo ir (ar) parduodamo biomasės kuro ar jo gamybai naudotų žaliavų atitiktį šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytiems tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams.</p>	
--	--	--	--	--

			<p>AIEĮ 39⁶ str. 3. d. numato, kad Energijos išteklių rinkos dalyviai iki kiekvienų metų balandžio 30 dienos Lietuvos energetikos agentūrai pateikia informaciją apie jų perkamo, parduodamo ir (ar) gaminamo (jei šio įstatymo 39¹ straipsnio 1 dalyje nurodyti energijos išteklių rinkos dalyviai pagamintą biomasės kurą sunaudoja savo reikmėms ir ūkio poreikiams) biomasės kuro atitiktį šio įstatymo 39² straipsnyje nustatytiems kriterijams, išskyrus informaciją apie energijos išteklių biržoje pirktą ir parduotą biomasės kuro kiekius ir jo atitiktį šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytiems kriterijams, kurią pateikia energijos išteklių biržos operatorius.</p>		
1.3.	Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo	Kai kogeneracijos įrenginiai grindžiami organinės medžiagos anaerobiniu skaidymu, degazuotojo substrato gamyba atitinka Techninės analizės	Būtina tikrinti atitikimą visiems 5.6 veiklos kriterijams bei, papildomai prie visų 5.6 veiklos kriterijų, atitikimą 5.7 veiklos	Būtina tikrinti atitikimą visiems 5.6 veiklos kriterijams bei, papildomai prie visų 5.6 veiklos kriterijų, atitikimą 5.7 veiklos pirmiems dviem kriterijams.	Būtina tikrinti atitikimą visiems 5.6 veiklos kriterijams bei, papildomai prie visų 5.6 veiklos kriterijų, atitikimą 5.7 veiklos pirmiems dviem kriterijams.

		kriterijų I priedo 5.6 ⁸ skirsnyje nustatytus kriterijus ir Techninės analizės kriterijų I 5.7 ⁹ skirsnyje nustatytus 1 ir 2 kriterijus.	pirmiems dviem kriterijams ¹⁰ .		
--	--	--	--	--	--

2. DNSH kriterijai ¹¹					
1	2	3	4	5	6
Nr.	Kriterijus	Techninės analizės kriterijų reikalavimai	Lietuvos Respublikos teisės aktai, patvirtinantys atitikimą kriterijui	Dokumentai, privalomi pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, kuriuos turi pateikti klientas	Jei atitikimo Taksonomijai kriterijus nėra padengtas Lietuvos Respublikos teisės aktais, kokius konkrečiai veiksmus klientas turi papildomai atlikti bei kokius patvirtinančius dokumentus turi pateikti, kad Taksonomijos kriterijus būtų įgyvendintas
2.1.	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu	Lietuvos Respublikoje galiojantys teisės aktai	N/A	1. Atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo

⁸ Sorainen darbinis komentaras: 5.6 ekonominės veiklos analizė nėra Sorainen duoto pavidimo apimtyje, todėl detaliau neanalizuojama.

⁹ žr. 5.7 veiklos analizę atskiroje lentelėje

¹⁰ 1. Parengtas stebėsenos ir nenumatytų atvejų planas, siekiant kuo labiau sumažinti metano nuotėkį įrenginyje. 2. Pagamintos biodujos tiesiogiai naudojamos elektros energijai ar šilumai gaminti arba patobulinamos iki biometano, skirto įleisti į gamtinių dujų tinklą, arba naudojamos kaip transporto priemonių degalai arba kaip žaliava chemijos pramonėje.

¹¹ DNSH kriterijai (nuo 2.1 iki 2.4) yra **kumuliatyvūs**, t.y. būtina, kad veikla atitiktų **visus** punktus nuo 2.1 iki 2.4.

		<p>susijusi fizinė rizika I priedo A priedėlio II skirsnyje išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu.</p> <p>Taip pat, įdiegti prisitaikymo sprendimai nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui, dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionalinėmis prisitaikymo prie klimato kaitos strategijomis ir planais ir jų atveju numatoma galimybė diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus arba yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji ar žaliaji infrastruktūra.</p> <p>Naujos veiklos ir esamos veiklos, kurią vykdančiam naudojamam naujai</p>	<p>nenumato reikalavimo atlikti patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą (kaip jis apibrėžtas Techninės analizės kriterijuose).</p> <p>Pažymime, kad Statybos techninis reglamentas STR „Statybų klimatologija“ nustato klimato parametrų statistines charakteristikas, būtinas teritorijoms planuoti, statiniams projektuoti ir statyti. Vadovaujantis minėtu reglamentu, klimatinę informaciją sudaro Saulės spinduliuotė, oro temperatūra, absoliutusis oro drėgnis, savitoji entalpija, vėjas, krituliai, sniego danga, apledėjimas (apšalas), dirvožemio temperatūra, korozinis atmosferos agresyvumas ir kiti atmosferos reiškiniai. Bet kokiu atveju, STR „Statybų klimatologija“ pateikiami klimatiniai parametrai nepilnai atitinka Techninės analizės kriterijų I priedo A priedėlyje išvardintą su klimatu susijusios rizikos klasifikavimą (pvz., STR „Statybų klimatologija“ visiškai nevertina potvynio,</p>		<p>vertinimas ir pateikta Patikimo su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimo ataskaita.</p> <p>2. Jeigu Patikimo su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimo ataskaitoje nustatyta, kad tam tikros klimato rizikos yra reikšmingos vykdomam projektui – papildomai turi būti pateiktas prisitaikymo sprendimų įgyvendinimui skirtas prisitaikymo planas (Prisitaikymo planas), kuriame numatyta, kokie prisitaikymo sprendimai bus įgyvendinti per 5 metus, o veiklos, kurią vykdančiam naudojamam naujai sukurtas fizinis turtas, atveju, turi būti projektavimo ir statybos etapu integruoti prisitaikymo sprendimai, kurie padeda sumažinti nustatytą svarbiausią su klimatu susijusią fizinę riziką, kuri yra reikšminga tai veiklai, ir ekonominės veiklos vykdytojas turi būti šiuos sprendimus įdiegęs iki veiklos pradžios.</p> <p>Bendrieji reikalavimai Patikimo su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimo ataskaitai ir Prisitaikymo planui ar sprendimams nurodyti šios analizės Priede Nr. 2.</p>
--	--	---	---	--	--

		<p>sukurta fizinis turtas, atveju ekonominės veiklos vykdytojas projektavimo ir statybos etapu integruoja prisitaikymo sprendimus, kurie padeda sumažinti nustatytą svarbiausią su klimatu susijusią fizinę riziką, kuri yra reikšminga tai veiklai, ir yra juos įdiegęs iki veiklos pradžios.</p>	<p>gamtos gaisro, smėgdubės ir kt. rizikų). Be to, STR „Statybų klimatologija“ iš esmės neatsižvelgia į klimato rizikų klasifikavimą į nuolatines ir ūmias.</p>		<p>Pažymime, kad Priede Nr. 2 numatyti reikalavimai dokumentų turiniui.</p> <p>Techninės analizės kriterijai nenustato, kas turi atlikti Patikimo su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą ir Prisitaikymo planą (nėra specifinių reikalavimų rengiančiam subjektui). Todėl tokį vertinimą gali atlikti pats kredito gavėjas savo lėšomis ir/arba užsakyti tokią ataskaitą iš trečiųjų asmenų. Taip pat tokį vertinimą gali atlikti kredito gavėją finansuojanti institucija. Jokių specifinių kvalifikacinių reikalavimų subjektams, teikiantiems tokią ataskaitą, nėra.</p>
2.2.1	Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	<p>(a) Siekiant pasiekti gerą vandens išteklių būklę ir gerą ekologinį potencialą, apibrėžtus Reglamento (ES) 2020/852 2 straipsnio 22 ir 23 punktuose, nustatyta ir pašalinta aplinkos būklės blogėjimo rizika, susijusi su vandens kokybės išsaugojimu ir vandens stygiaus vengimu, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos</p>	<p>Lietuvos Respublikoje galiojantys teisės aktai nenumato kairiame stulpelyje išvardintų reikalavimų, susijusių su vandens ir jūrų išteklių naudojimu ir apsauga.</p> <p>Vadovaujantis PAV įstatymo 1 priedo PAV privaloma:</p> <p>3.1. šiluminių elektrinių ir kitų deginimo įrenginių, įskaitant pramoninius įrenginius elektrai, garui gaminti ar vandeniui šildyti, įrengimas (kai įrenginių vardinė (nominalioji)</p>	N/A	<p>Kai PAV privalomas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. PAV ataskaita; 2. Aplinkos apsaugos agentūros sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai. <p>Tais atvejais, yra privaloma atranka dėl PAV:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Informacija PAV atrankai; 2. Aplinkos apsaugos agentūros išvada dėl PAV atrankos.

		<p>2000/60/EB¹² ir galimai paveiktam vandens telkiniui ar telkiniams skirto vandens išteklių naudojimo ir apsaugos valdymo plano, parengto pagal tą direktyvą, konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais.</p> <p>(b) Kai pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/92/ES¹³ atliekamas poveikio aplinkai vertinimas, apimantis poveikio vandens ištekliams vertinimą pagal Direktyvą 2000/60/EB, papildomo poveikio vandens ištekliams vertinimo atlikti nereikia, jeigu</p>	<p>šiluminė galia – 150 MW ir didesnė);</p> <p>Pagal PAV įstatymo 2 priedo PAV atranka privaloma:</p> <p>3.1. šiluminių elektrinių bei kitų deginimo įrenginių, įskaitant pramoninius įrenginius elektrai, garui gaminti ar vandeniui šildyti, įrengimas (kai įrenginių vardinė (nominalioji) šiluminė galia – mažesnė kaip 150 MW, bet didesnė kaip 5 MW);</p> <p>Tais atvejais, kai PAV ir atranka dėl PAV nėra privaloma, manome, kad statybą leidžiantis dokumentas turėtų būti pakankamas dokumentas, patvirtinantis statybų atitikimą šiam kriterijui.</p>	<p>Kitais atvejais:</p> <p>Statybą leidžiantis dokumentas¹⁴</p>
--	--	---	--	---

¹² 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

¹³ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 26, 2012 1 28, p. 1).

¹⁴ Statybą leidžiantis dokumentas išduodamas projektinių pasiūlymų pagrindu. STR „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ 2.1.3.11 p. numato, kad projektiniuose pasiūlymuose įvertinami aplinkos komponentai (vanduo, oras, dirvožemis, žemės gelmės, biologinė įvairovė, kraštovaizdis), kuriems darys poveikį planuojama ūkinė veikla statinio statybos, rekonstravimo ir naudojimo etapais); informacija apie galimo poveikio aplinkai šaltinius: cheminę, fizikinę, biologinę ar kitų reglamentuojamų veiksmų taršą <...>. Todėl laikytina jog, institucija, išduodanti statybą leidžiantį dokumentą, jei nėra privalomas PAV/atranka dėl PAV, PVSV, įvertina atitiktį nurodytiems kriterijams

		nustatyta rizika buvo pašalinta.			
2.2.2.	Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla netrukdo pasiekti geros jūrų vandenu aplinkos būklės arba nepablogina padėties jūrų vandenyse, kurių aplinkos būklė jau yra gera, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/56/EB ¹⁵ , ¹⁶ 3 straipsnio 5 punkte, atsižvelgiant į Komisijos sprendime (ES) 2017/848 ¹⁷ nustatytus tiems deskriptoriams taikomus atitinkamus kriterijus ir metodologinius standartu	Mūsų vertinimu, remiantis galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais, kogeneracinių jėgainių statyba nėra galima šalia jūros, todėl kairiame stulpelyje nurodytas reikalavimas neturėtų būti aktualus. Statybų atitiktį šiam reikalavimui patvirtina statybą leidžiantis dokumentas.	N/A	Statybą leidžiantis dokumentas
2.3.	Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma	N/A	N/A	N/A
2.4.1.	Taršos prevencija ir kontrolė	Įrenginių, kuriems taikoma Direktyva 2010/75/ES, išmetamų teršalų kiekis neviršija	Direktyvos 2010/75/ES 1 priede nurodyta, kad direktyva taikoma kuro deginimo įrenginiams, kurių	TIPK leidimas Kai privalomas PAV: 1. PAV ataskaita;	N/A

¹⁵ 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/56/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva), OL L 164, 2008 6 25, p. 19).

¹⁶ Direktyvos 2008/56/EB 3 straipsnio 5 punkte pateiktoje apibrėžtyje visų pirma nustatyta, kad gera aplinkos būklė turi būti nustatoma remiantis tos direktyvos I priede nustatytais kokybiniais deskriptoriais.

¹⁷ 2017 m. gegužės 17 d. Komisijos sprendimas (ES) 2017/848, kuriuo nustatomi geros jūrų vandenu aplinkos būklės kriterijai ir metodiniai standartai, stebėsenos ir vertinimo specifikacijos ir standartizuoti metodai ir panaikinamas Sprendimas 2010/477/ES (OL L 125, 2017 5 18, p. 43).

		<p>teršalų išmetimo lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl didelių kurų deginančių įrenginių¹⁸, kartu užtikrinant, kad nebūtų reikšmingo poveikio aplinkos terpėms.</p>	<p>bendras nominalus šiluminis našumas yra 50 MW arba didesnis.</p> <p>Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių, patvirtintų 2013 m. liepos 15 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-528 1 priedo 1.1. punktas numato, kad TIPK leidimas yra privalomas kuro deginimo įrenginiams, kurių bendra vardinė (nominali) šiluminė galia lygi arba didesnė kaip 50 MW.</p> <p>Šio įsakymo 49 p. numatyta, kad aplinkos apsaugos agentūra leidime naujam įrenginiui nustato išmetamųjų teršalų ribines vertes, kuriomis užtikrinama, kad įprastinėmis eksploatacijos sąlygomis išmetamas teršalų kiekis neviršytų išmetamųjų teršalų kiekio, taikomo pagal GPGB, nurodyto aprobuotose GPGB išvadose.</p>	<p>2. Aplinkos apsaugos agentūros sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai.</p> <p>Kai privaloma atranka dėl PAV:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Informacija PAV atrankai; 2. Aplinkos apsaugos agentūros išvada dėl PAV atrankos. 	
--	--	--	---	---	--

¹⁸ Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1442.

			Be to, atitikimas lentelės kairiame stulpelyje nurodytam reikalavimui turėtų būti aprašytas ir PAV ataskaitoje arba PAV atrankos informacijoje.		
2.4.2.	Taršos prevencija ir kontrolė	Kurą deginančių įrenginių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dideliems kurą deginantiems įrenginiams nustatytos ribinės vertės, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes.	Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių, patvirtintų 2014 m. kovo 6 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-259, I priedo 2.1.1. p. numato, kad taršos leidimas yra reikalingas kai vardinė (nominali) šiluminė galia lygi arba didesnė kaip 1 MW, bet nesiekia 50 MW, įskaitant vidaus degimo variklius ir dujų turbinas. Taisyklių 15 p numato, kad taršos leidimas išduodamas ar pakeičiamas tik atlikus atranką dėl PAV ir PAV, kai, vadovaujantis PAV įstatymu, tokios procedūros privalomos ir aplinkos apsaugos agentūrai priėmus atrankos išvadą, kad PAV neprivalomas ar sprendimą dėl poveikio aplinkai, pagal kurį planuojama ūkinė veikla atitinka teisės aktų reikalavimus.	<p>Taršos leidimas;</p> <p>Kai PAV privalomas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. PAV ataskaita; 2. Aplinkos apsaugos agentūros sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai. <p>Kai privaloma atranka dėl PAV:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Informacija PAV atrankai; 2. Aplinkos apsaugos agentūros išvada dėl PAV atrankos. <p>Tais atvejais, kai PAV ir atranka dėl PAV neprivaloma:</p> <p>Išmetamų teršalų poveikio aplinkos orui įvertinimas (teršalų sklaidos aplinkos ore skaičiavimai)</p>	N/A

			<p>Tokiu atveju atitikimas lentelės kairiame stulpelyje nurodytam reikalavimui turėtų būti aprašytas PAV ataskaitoje arba atrankos PAV informacijoje.</p> <p>Taisyklių 17¹ p. numato, kad kai PAV įstatyme nustatytos PAV arba atrankos dėl PAV procedūros neprivalomos, o veiklos vykdytojas pagal šių taisyklių reikalavimus turi gauti leidimą patikslinant jo specialiąją dalį „Aplinkos oro taršos valdymas“ ir (ar) jos sąlygas, veiklos vykdytojas turi pateikti įrodymus aplinkos apsaugos agentūrai, kad veiklos vykdymo metu, įskaitant kai veikla vykdoma neįprastomis (neatsitiktinėmis) veiklos sąlygomis, į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis neviršys aplinkos oro kokybės normos, nustatytos Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąraše ir Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąraše ir ribinėse aplinkos oro užterštumo vertėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 471/582 „Dėl Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo ir Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“. Todėl turi būti atliktas išmetamų teršalų poveikio aplinkos orui įvertinimas remiantis 2007 m. lapkričio 30 d. LR aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-653 „Dėl teršalų sklaidos skaičiavimo modelių, foninio aplinkos oro užterštumo duomenų ir meteorologinių duomenų naudojimo tvarkos ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui įvertinti“</p>		
--	--	--	--	--	--

2.4.3.	Taršos prevencija ir kontrolė	<p>Jei įrenginiai yra zonose arba zonų dalyse, kurios neatitinka Direktyvoje 2008/50/EB nustatytų oro kokybės ribinių verčių, atsižvelgiama į keitimosi informacija rezultatus¹⁹, kuriuos Komisija skelbia pagal Direktyvos (ES) 2015/2193 6 straipsnio 9 ir 10 dalis.</p>	<p>Oro kokybės ribinės vertės turi būti vertinamos atliekant PAV vertinimą arba atranką dėl PAV arba PVSV. Tuo atveju, jei įrenginiai būtų zonose arba zonų dalyse, kurios neatitinka Direktyvoje 2008/50/EB nustatytų oro kokybės ribinių verčių, atliekant PAV vertinimą arba atranką dėl PAV arba PVSV turėtų būti atsižvelgiama į keitimosi informacija rezultatus²⁰, kuriuos Komisija skelbia pagal Direktyvos (ES) 2015/2193 6 straipsnio 9 ir 10 dalis.</p> <p>Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-474 2 p. numato, kad PVSV atliekamas, kai Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytais</p>	<p>Kai PAV privalomas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. PAV ataskaita; 2. Aplinkos apsaugos agentūros sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai. <p>Tais atvejais, yra privaloma atranka dėl PAV:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Informacija PAV atrankai; 2. Aplinkos apsaugos agentūros išvada dėl PAV atrankos. <p>Kitais atvejais:</p> <p>PVSV ataskaita (jei buvo atliekamas PVSV) arba Statybą leidžiantis dokumentas²¹</p>	N/A
--------	-------------------------------	---	---	---	-----

-
- ¹⁹ Galutinėje technologijų ataskaitoje, parengtoje keičiantis informacija su valstybėmis narėmis, atitinkamomis pramonės šakomis ir nevyriausybinėmis organizacijomis, pateikiama techninė informacija apie geriausias turimas technologijas, naudojamas vidutinio dydžio kurą deginančiuose įrenginiuose siekiant sumažinti jų poveikį aplinkai, ir apie išmetamų teršalų kiekio lygius, pasiekiamus taikant geriausias turimas ir atsirandančias technologijas, bei susijusias išlaidas ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: <https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details>).
- ²⁰ Galutinėje technologijų ataskaitoje, parengtoje keičiantis informacija su valstybėmis narėmis, atitinkamomis pramonės šakomis ir nevyriausybinėmis organizacijomis, pateikiama techninė informacija apie geriausias turimas technologijas, naudojamas vidutinio dydžio kurą deginančiuose įrenginiuose siekiant sumažinti jų poveikį aplinkai, ir apie išmetamų teršalų kiekio lygius, pasiekiamus taikant geriausias turimas ir atsirandančias technologijas, bei susijusias išlaidas ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: <https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details>).
- ²¹ Statybą leidžiantis dokumentas išduodamas projektinių pasiūlymų pagrindu. STR „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ 2.1.3.11 p. numato, kad projektiniuose pasiūlymuose įvertinami aplinkos komponentai (vanduo, oras, dirvožemis, žemės gelmės, biologinė įvairovė, kraštovaizdis), kuriems darys poveikį planuojama ūkinė veikla statinio statybos, rekonstravimo ir naudojimo etapais); informacija apie galimo poveikio aplinkai šaltinius: cheminę, fizikinę, biologinę ar kitų reglamentuojamų veiksmų taršą <...>. Todėl laikytina jog, institucija, išduodanti statybą leidžiantį dokumentą, jei nėra privalomas PAV/atranka dėl PAV, PVSV, įvertina atitiktį nurodytiems kriterijams

			<p>atvejais yra planuojamos ūkinės veiklos rūšys, kurioms turi būti nustatomos arba tikslinamos sanitarinės apsaugos zonų ribos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo būdu, tačiau joms nustatyti ar tikslinti neatliekamas planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nustatyta tvarka.</p> <p>Kitais atvejais manome, kad statybą leidžiantis dokumentas turėtų būti pakankamas dokumentas, patvirtinantis atitiktį lentelės kairiame stulpelyje nurodytiems reikalavimams.</p>	
--	--	--	---	--

2.4.4.	Taršos prevencija ir kontrolė	<p>Anaerobinio organinių medžiagų skaidymo atveju, kai pagamintas degazuotasis substratas naudojamas kaip trąša arba dirvožemį gerinanti medžiaga tiesiogiai arba po kompostavimo ar bet kokio kitokio apdorojimo, jis atitinka tręšiamųjų medžiagų reikalavimus, nustatytus Reglamento (ES) 2019/1009 II priedo 4 ir 5 sudedamųjų medžiagų kategorijose (SMK), arba nacionalinėse taisyklėse dėl žemės ūkyje naudoti skirtų trąšų ar dirvožemį gerinančių medžiagų.</p>	<p>Reglamentas (ES) 2019/1009 yra tiesiogiai taikomas teisės aktas.</p> <p>Lietuvos Respublikos rinkai pateikiamų ir tiekiamų tręšiamųjų produktų įtraukimo į identifikavimo sąrašą ir išbraukimo iš šio sąrašo tvarkos aprašas, patvirtintas 2019 m. gegužės 10 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-292. (D.4.1.1.13 punktas) numato reikalavimus anaerobinėmis sąlygomis fermentuotai biomasei (degazuotajam substratui).</p> <p>Minėti reikalavimai turėtų būti aprašyti PAV ataskaitoje arba atrankos dėl PAV informacijoje.</p>	N/A	<p>Kai PAV privalomas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. PAV ataskaita; 2. Aplinkos apsaugos agentūros sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai. <p>Tais atvejais, yra privaloma atranka dėl PAV:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Informacija PAV atrankai; 2. Aplinkos apsaugos agentūros išvada dėl PAV atrankos. <p>Kitais atvejais – tiekėjo arba kliento patvirtinimas, kad pagamintas degazuotasis substratas atitinka tręšiamosioms medžiagoms taikomus reikalavimus.</p>
--------	-------------------------------	--	---	-----	---

			Tais atvejais, PAV vertinimas ir atranka dėl PAV nėra privaloma, manome, kad tiekėjo arba kliento patvirtinimas, kad pagamintas degazuotasis substratas atitinka trešiamosioms medžiagoms taikomus reikalavimus turėtų būti pakankamas dokumentas, pagrindžiantis atitiktį taksonomijos reikalavimams.		
2.4.5.	Taršos prevencija ir kontrolė	Anaerobinio skaidymo įrenginiuose, kuriuose per dieną apdorojama daugiau kaip 100 tonų medžiagos, į orą ir vandenį išmetamų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl atliekų	Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių, patvirtintų 2013 m. liepos 15 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-528 1 priedo 5.4 punktas numato, TIPK leidimas yra privalomas tais atvejais, kai vienintelė vykdoma atliekų tvarkymo veikla yra anaerobinis apdorojimas, ir šios veiklos pajėgumas 100 tonų per dieną ir daugiau. Šio įsakymo 49 p. numatyta, kad aplinkos apsaugos agentūra leidime naujam įrenginiui nustato išmetamųjų teršalų ribines	TIPK leidimas; Kai PAV privalomas: 1. PAV ataskaita; 2. Aplinkos apsaugos agentūros sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai. Tais atvejais, yra privaloma atranka dėl PAV: 1. Informacija PAV atrankai; 2. Aplinkos apsaugos agentūros išvada dėl PAV atrankos.	N/A

		apdoravimo ²² . Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.	vertes, kuriomis užtikrinama, kad įprastinėmis eksploatacijos sąlygomis išmetamas teršalų kiekis neviršytų išmetamųjų teršalų kiekio, taikomo pagal GPGB, nurodyto aprobuotose GPGB išvadose. Be to, atitikimas lentelės kairiame stulpelyje nurodytam reikalavimui minėti reikalavimai turėtų būti aprašyti PAV ataskaitoje arba atrankos dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo informacijoje.		
2.5.1.	Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	(a) Pagal Direktyvą 2011/92/ES ²³ atliktas poveikio aplinkai vertinimas (PAV) arba analizė ²⁴ . (b) Jei buvo atliktas PAV, aplinkos apsaugos tikslais įgyvendintos reikiamos	Pagal PAV įstatymo 1 priedą PAV privaloma: 3.1. šiluminių elektrinių ir kitų deginimo įrenginių, įskaitant pramoninius įrenginius elektrai, garui gaminti ar vandeniui šildyti, įrengimas (kai įrenginių	Kai PAV privalomas: 1. PAV ataskaita; 2. Aplinkos apsaugos agentūros sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai.	Europos Komisijos pranešime C/2023/267 ²⁵ paaiškinta, kad pagal ES teisę ne visai veiklai taikoma prievolė rengti poveikio aplinkai vertinimą <...> Todėl poveikio aplinkai vertinimo atlikti visais atvejais nereikia. Pagal kriterijus reikalaujama nustatyti, ar reikia atlikti poveikio aplinkai vertinimą

²² Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147.

²³ Trečiojoje šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal lygiavertę taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, pagal kuriuos reikalaujama atlikti poveikio aplinkai vertinimą arba analizę, pvz., pagal TFK veiklos standartą Nr. 1 „Aplinkos ir socialinės rizikos vertinimas ir valdymas“.

²⁴ Procedūra, pagal kurią kompetentinga institucija nustato, ar turi būti atliekamas Direktyvos 2011/92/ES II priede išvardytų projektų poveikio aplinkai vertinimas (kaip nurodyta tos direktyvos 4 straipsnio 2 dalyje)

²⁵ 2023 m. spalio 20 d. Komisijos pranešimas C/2023/267 dėl tam tikrų deleguotojo akto dėl ES taksonomijos pagal klimato srities tikslus, kuriuo nustatomi ekonominės veiklos, kuria svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos ir nedaroma reikšminga žala kitiems aplinkos tikslams, techninės analizės kriterijai, tam tikrų teisinių nuostatų aiškinimo ir įgyvendinimo.

		<p>poveikio švelninimo ir kompensuojamosios priemonės.</p>	<p>vardinė (nominalioji) šiluminė galia – 150 MW ir didesnė);</p> <p>Pagal PAV įstatymo 2 priedą PAV atranka privaloma:</p> <p>3.1. šiluminių elektrinių bei kitų deginimo įrenginių, įskaitant pramoninius įrenginius elektrai, garui gaminti ar vandeniui šildyti, įrengimas (kai įrenginių vardinė (nominalioji) šiluminė galia – mažesnė kaip 150 MW, bet didesnė kaip 5 MW).</p>	<p>Kai privaloma atranka dėl PAV:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Informacija PAV atrankai; 2. Aplinkos apsaugos agentūros išvada dėl PAV atrankos. 	<p><...> Jei buvo atlikta analizė ir padaryta išvada, kad poveikio aplinkai vertinimo atlikti nereikia, ši reikalavimo dalis yra įvykdyta.</p> <p>Pažymime, kad iš aukščiau minėto Komisijos išaiškinimo nėra visiškai aišku, ar pakanka vidinės (kredito gavėjo atliktos) analizės ir išvados, kad pagal teisės aktus neprivaloma nei PAV, nei PAV atranka, ar, vis tik tais atvejais, kai PAV neprivalomas, Taksonomijos atitikimo tikslais vis tiek būtina institucinė PAV atranka. Tokį neaiškumą iš dalies didina ir vertimo neatitikimai: Komisijos išaiškinimo oficialiame tekste lietuvių kalba referuojama į „analizę“ (kas implikuotų, jog tinka vidinė, kredito gavėjo atlikta analizė), tačiau tekste anglų kalba kalbama apie „screening“ (kas implikuotų, kad Taksonomijos atitikimo tikslais privaloma institucinė PAV atranka, nors šiaip jau ji nebūtų privaloma).</p> <p>Mūsų profesiniu vertinimu, reikalavimas atlikti institucinę PAV atranką, nors ji jokiais kitais tikslais (išskyrus Taksonomiją) nėra privaloma, būtų neproporcingas ir nepagrįstas, t.y. turėtų pakakti kredito gavėjo vidinės analizės. T.y. tais atvejais, kai PAV arba PAV atranka pagal Lietuvos Respublikos</p>
--	--	--	---	--	--

					<p>teisės aktus neprivaloma, mūsų profesiniu vertinimu, pakanka kredito gavėjo patvirtinimo (kuris gali būti pateiktas atskirame dokumente ar kredito sutartyje), jog kredito gavėjas atliko analizę ir patvirtina, kad PAV ar PAV atrankos pagal taikytinus teisės aktus atlikti nereikia.</p> <p>Vis tik pabrėžiame, kad šis mūsų profesinis vertinimas gali neatitikti Komisijos nuomonės, atsižvelgiant į ne itin aiškiai suformuluotą Komisijos atsakymą pranešime C/2023/267. Todėl rekomenduotume papildomai tikslintis šį aspektą su Komisija.</p>
		(c) Pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėse arba šalia jų (įskaitant „Natura 2000“ saugomų teritorijų tinklą, UNESCO pasaulio paveldo objektus ir pagrindines biologinės įvairovės teritorijas, taip pat kitas saugomas teritorijas) esančių	Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašas, patvirtintas 2006 m. gegužės 22 d. Lietuvos Respublikos	Jei PAV ir PAV atranka neprivaloma, tačiau statyba vykdoma pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėse arba šalia jų ²⁸ (įskaitant „Natura 2000“ saugomų teritorijų tinklą, UNESCO pasaulio paveldo objektus ir pagrindines biologinės įvairovės	N/A

²⁸ Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas numato, kad Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos artima aplinka – planuojamos ūkinės veiklos vykdymo vietovės aplinka, tiesiogiai su ja besiribojančios vietovės aplinka ir (ar) gamtiniais ryšiais su Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorija susijusios vietovės aplinka, jeigu dėl gamtinių ryšių tarp vietovių arba dėl planuojamos ūkinės veiklos pobūdžio ir (ar) masto tikėtina, kad planuojama ūkinė veikla gali neigiamai paveikti Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos vientisumą ar joje saugomas natūralias buveines ar rūšis.

		<p>vietovių ir (arba) vykdomų operacijų atveju atitinkamais atvejais buvo atliktas atitinkamas vertinimas²⁶ ir, remiantis jo išvadomis, įgyvendintos būtinos poveikio švelninimo priemonės²⁷.</p>	<p>aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-255</p>	<p>teritorijas, taip pat kitas saugomas teritorijas)²⁹:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Planuojamų statybų poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo forma; 2. Saugomų teritorijų direkcijos išvada dėl planuojamų statybų poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo. 	
--	--	---	---	--	--

3. Atitikimas Būtiniausioms apsaugos priemonėms³⁰

²⁶ Pagal direktyvas 2009/147/EB ir 92/43/EEB. Trečiojoje šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal lygiavertę taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, kuriais siekiama apsaugoti natūralias buveines, laukinę fauną ir florą ir pagal kurias reikalaujama atlikti 1) analizės procedūrą, siekiant nustatyti, ar konkrečios veiklos atveju reikia atlikti jos galimo poveikio saugomoms buveinėms ir rūšims vertinimą; 2) tokį tinkamą vertinimą, kai atlikus analizę nustatoma, kad ji reikia atlikti, pvz., TFK veiklos standartą Nr. 6 „Biologinės įvairovės apsauga ir tvarus gyvųjų gamtos išteklių valdymas“.

²⁷ Tos priemonės nustatytos siekiant užtikrinti, kad projektas, planas arba veikla neturėtų reikšmingo poveikio saugomos teritorijos apsaugos tikslams.

²⁹ Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas įgyvendina direktyvas 2009/147/EB ir 92/43/EEB. Įstatyme pateikiama „Natura 2000“ sąvoka – vientisas tinklas, sudarytas iš paukščių apsaugai svarbių teritorijų, buveinių apsaugai svarbių teritorijų, vietovių, atitinkančių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, tvirtinamus aplinkos ministro, kuriose yra tam tikro tipo Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir Europos Bendrijos svarbos rūšių buveinių, skirtas palaikyti, kur reikia – atkurti iki palankios apsaugos būklės tam tikrų tipų natūralioms buveinėms ir rūšių buveinėms jų natūraliame areale. Kadangi teisės aktai nenumato pareigos vertinti kogeneracinės elektrinės statybas, jei jos vykdomos šalia UNESCO teritorijos ar kitų saugomų teritorijų, konsultavomės su Saugomų teritorijų tarnyba, kuri paaiškino, kad „Natura 2000“ teritorija Lietuvoje didžiaja dalimi sutampa su UNESCO gamtos paveldo teritorija bei kitomis saugomomis teritorijomis, todėl turėtų pilnai pakakti planuojamų statybų poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms vertinimo.

³⁰ Žr. atskirą dokumentą.

Priedas Nr. 1: Vartojamos sąvokos ir santrumpos

Taksonomijos reglamentas, arba Taksonomija	2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (2025-01-22 galiojanti redakcija)
DNSH	Principas „nedaryti reikšmingos žalos“, kaip jis apibrėžtas Reglamente 2019/2088
Reglamentas 2019/2088	2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/2088 dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje (2025-01-22 galiojanti redakcija)
Techninės analizės kriterijai	2021 m. birželio 4 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2021/2139 kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 papildomas nustatant techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams (2025-01-22 galiojanti redakcija)
Būtiniausias apsaugos priemonės	Procedūros, kurias ekonominę veiklą vykdanči įmonė įdiegia siekdama užtikrinti, kad būtų laikomasi EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms ir JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų, įskaitant aštuoniose pagrindinėse konvencijose, nurodytose Tarptautinės darbo organizacijos Deklaracijoje dėl pagrindinių principų ir teisių darbe, ir Tarptautinėje žmogaus teisių chartijoje nustatytus principus ir teises, kaip apibrėžta Taksonomijos 18 straipsnyje. Detalesni atitikties Būtiniausioms apsaugos priemonėms kriterijai apibrėžti atskirame dokumente / priede.
EVRK	Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytas statistinis ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius, prieiga per internetą: https://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/index/nace_all.html
AIEĮ	Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas (2011 m. gegužės 12 d. Nr. XI-1375, 2025-01-22 galiojanti redakcija)
STR „Statybų klimatologija“	STR 2.01.12:2024 „Statybų klimatologija“ patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. D1-320 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 2.01.12:2024 „Statybų klimatologija“ patvirtinimo“
PAV	Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas
PAV įstatymas	Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas (1996 m. rugpjūčio 15 d. Nr. I-1495 , 2025-01-22 redakcija)
PVSV	Planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

TIPK leidimas	Taršos integruotos prevencijos leidimas
----------------------	---

Priedas Nr. 2: **Reikalavimai patikimo su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimo ataskaitai**³¹

1. Ataskaitoje turi būti pažymėta, jog buvo įvertintos šios su klimatu susijusios rizikos (t.y. ar šios rizikos gali neigiamai paveikti banko finansuojamą projektą (toliau – „veikla“), ar ne, kokia atitinkamų rizikų pasireiškimo tikimybė ir poveikis):

	Susijusi su temperatūra	Susijusi su vėju	Susijusi su vandeniu	Susijusi su kietąja mase
Nuolatinė	Kintanti temperatūra (oro, gėlo vandens, jūros vandens)	Vyraujančio vėjo pokyčiai	Kritulių pobūdžio ir rūšių (lietaus, krušos, sniego/ledo) pokyčiai	Pakrančių erozija
	Šiluminis stresas		Krituliai arba hidrologinis kintamumas	Dirvožemio degradacija
	Temperatūros nepastovumas		Vandenynų rūgštėjimas	Dirvožemio erozija
	Daugiamečio įsalo sluoksnio tirpimas		Sūraus vandens intruzija	Soliflukcija
			Jūros lygio kilimas	
			Vandens stygius	
Ūmi	Karščio banga	Ciklonas, uraganas, taifūnas	Sausra	Lavina
	Šalčio banga/šalna	Audra (įskaitant pūgas, dulkių ir smėlio audras)	Gausūs krituliai (lietus, kruša, sniegas/ledas)	Nuošliauža
	Gamtos gaisras	Tornadas	Potvynis (pakrančių, upių, lietaus, gruntinio vandens)	Smegduobė
			Priededyninio ežero prasiveržimas	

2. Ataskaitoje turi būti:

³¹ Reikalavimai pateikti pagal Techninės analizės kriterijų I priedo A priedėlį. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:02021R2139-20240101#app_A

- a) įvertinta, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika (iš lentelėje aukščiau išvardytų rūšių) yra reikšminga ir gali daryti neigiamą poveikį veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu (t.y. gali sutrukdyti vykdyti veiklą, kaip numatyta verslo plane/investicijų plane);
  - b) jeigu nustatyta, kad vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika (iš lentelėje aukščiau išvardytų rūšių) yra aktuali, įvertinta, kiek ta rizika yra reikšminga;
  - c) jeigu yra nustatyta, kad tam tikra rizika ar rizikos ((iš lentelėje aukščiau išvardytų rūšių) gali daryti neigiamą poveikį veiklai ir ta rizika yra reikšminga – **numatyti prisitaikymo sprendimai**, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką;
  - d) esamos veiklos ir naujos veiklos, kurią vykdant naudojamas esamas fizinis turtas, atveju turi būti numatyta, jog „c“ nurodyti prisitaikymo sprendimai bus įgyvendinti per laikotarpį, **trunkantį iki penkerių metų, o tuo atveju, jei finansuojama naujų kogeneracijos įrenginių statyba ar įrengimas** – turi būti projektavimo ir statybos etapu integruoti prisitaikymo sprendimai, kurie padeda sumažinti nustatytą svarbiausią su klimatu susijusią fizinę riziką, kuri yra reikšminga tai veiklai, ir ekonominės veiklos vykdytojas turi būti šiuos sprendimus įdiegęs iki veiklos pradžios;
  - e) „c“ nurodyti prisitaikymo sprendimai gali būti fiziniai ir nefiziniai sprendimai, kurie padeda sumažinti nustatytą svarbiausią su klimatu susijusią fizinę riziką, kuri yra reikšminga tai veiklai. Atitinkamai turi būti parengiamas **prisitaikymo sprendimų įgyvendinimui skirtas prisitaikymo planas**. (Pavyzdys: jei yra reali ir reikšminga potvynio rizika, numatytas dambų įrengimas, siekiant apsaugoti pastatą nuo potvynio.)
3. Ataskaitoje turi būti nurodyta, kad su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo **vertinimas atliktas atsižvelgiant į veiklos mastą ir numatomai veiklos trukmę**, t. y.:
    - a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;
    - b) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra 10 metų ir ilgiau, vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus (ateities scenarijai apima Tarpyvyriausybės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.
  4. Ataskaitoje naudojamos klimato prognozės ir poveikio vertinimas turi būti pagrįsti geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpyvyriausybės klimato kaitos komisijos ataskaitomis (Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpyvyriausybės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, <https://www.ipcc.ch/reports/>), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių (Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos) ar mokėjimo modeliais.
  5. **Prisitaikymo plane turi būti patvirtinimas**, jog numatyti prisitaikymo sprendimai nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui, dera su vietos, sektorių, regionų ar

nacionalinėmis prisitaikymo prie klimato kaitos strategijomis ir planais ir jų atveju numatoma galimybė diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus³² arba yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji ar žalioji infrastruktūra³³.

---

³² Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų, įgyvendinant prie vietos sąlygų pritaikytas, išteklius tausiai naudojančias ir sisteminės intervencijos priemones. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/). (2021 m. birželio 4 d. redakcija: <https://ec.europa.eu/research/environment/index.cfm?pg=nbs>).

³³ Pagal Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 final).